

## BRANJE, KI POVEZUJE GENERACIJE

### Medgeneracijske karaoke branja »Vidimo, slišimo, beremo ... skupaj« in videorazstava »Bereš lahko, kjer ti srce poželi«

Ljudje vse manj beremo knjige, kar dokazuje tudi podatek EUROSTATATA iz leta 2007, da je v 20 mesecih 71 odstotkov prebivalcev Evrope prebralo zgolj eno knjigo. To je nekako razumljivo, saj smo prenasičeni z informacijami, reklamnimi oglasi, časopisi, novicami ... A četudi se zdi branje knjig nepomembno za naš obstoj, so te nujne za razvoj jezika, mišljenja in osebnosti, saj je vez med jezikom in branjem zelo tesna, poleg tega zaradi zanemarjanja branja izgubljam vez s preteklostjo in tudi s prihodnostjo, izgubljam vez med generacijami.

Z branjem se razvijamo: oblikujemo osebnost, spodbujamo ustvarjalnost, kritičnost, samorefleksivnost, pridobivamo kompetence za kakovostnejše življenje in dejavno poseganje v družbeno dogajanje. Branje mladostnikom pomaga prepoznati samega sebe, v odraslosti pomaga premagovati težave, iskati resnico in življenjski smisel, v visoki starosti pa pomaga pregledati in oceniti življenje. Branje je torej dejavnost vseh generacij, jih povezuje in ustvarja prostor medsebojnega (medgeneracijskega) povezovanja in preživljanja časa.

Uspešni ljudje iz knjig pridobijo 70 do 80 odstotkov svojega znanja, zato velja vse generacije spodbujati k branju in jih z branjem povezati med seboj. Ravno to smo želeli narediti študenti v Društvu študentov andragogike in pedagogike, saj smo se zavedali, da ima povezovanje generacij močan vpliv na skupnost ter graditev medsebojnih odnosov, spoštovanja in samozavesti vseh generacij.

Izhajajoč iz teh spoznanj, ki smo jih pridobili z branjem študij, strokovnih in znanstvenih revij, smo pripravili medgeneracijske karaoke branja »Vidimo, slišimo, beremo ... skupaj« in videorazstavo »Bereš lahko, kjer ti srce poželi«, s katerima smo želeli združiti različne generacije ob skupnem branju, povečati ustvarjalnost, spodbuditi rast bralne kulture in opozoriti na knjigo kot vrednoto za nas in našo kulturo.

Da bi to dosegli, smo se povezali z Mestno knjižnico Ljubljana in Univerzo za tretje življenjsko obdobje. Zakaj z njima? Na eni strani imamo knjižnico, ki je zakladnica knjig; v njej so zbrani kupi knjig, in ko bralec vstopi vanjo, lahko kar sliši, kako se knjige bojujejo za njegovo pozornost, saj uživajo v bralčevih rokah. Na drugi strani pa imamo starejše, ki so nesosednja generacija nam, študentom, in z njimi sicer nimamo veliko stika. Ob tem menimo, da sta obe generaciji zaznamovani z največjim številom različnih stereotipov, kot so: mladi so leni, razvajeni in neizkušeni, starejši pa niso pripravljene na spremembe in se slabo učijo.

Navdih za naše zamisli smo dobili v francoskem projektu »Choses lues, choses vues« (Prebrano, videno), ki so ga izpeljali v čitalnici Nacionalne knjižnice Francije; Alain Fleischer jo je ob tej priložnosti spremenil v razstaveni prostor za branje. Projekt je vzbudil našo pozornost in odločili smo se sodelovati v njem. V Nacionalno knjižnico Francije smo

poslali fotografije našega branja, torej kje in kako beremo. Te fotografije smo potem tudi uporabili za ljubljansko videorazstavo »*Bereš lahko, kjer ti srce poželi*«, ki je spremljala medgeneracijske karaoke branja.

Dogodek smo pripravili v Knjižnici Otona Župančiča, kjer so besede tkale vezi med starejšimi, srednjo generacijo, študenti in osnovnošolci. Branje se je odvijalo po scenariju, ki smo ga predhodno oblikovali. Pred dogodkom smo vadili skupaj s študenti Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. Nato smo izmenično brali vsi skupaj in posamično, kjer so sodelovali študenti, slušatelji Univerze za tretje življenjsko obdobje in osnovnošolka. Z glasnim skupnim branjem smo dali nov pomen Butalcem Franeta Milčinskega – pridobili so novo živahnost, modrost in moč sodelovanja.

Projekt je spremljala tudi močna javna kampanja. Študenti smo napisali več člankov in jih objavili v časopisu Šolski razgledi, posneli smo oddajo za Radio Slovenija 1. Vključili smo sodobne medije in socialna omrežja, Kanal ARTE je objavil reportažo o nas, ki zdaj služi kot ilustracija nastajanja medgeneracijskega projekta, v katerem so sodelovale različne generacije. Nastopili smo v Cankarjevem domu v Ljubljani s predstavitvijo naše akcije in veseli nas, da se bomo zdaj predstavili tudi na mednarodni konferenci v organizaciji Inštituta Antona Trstenjaka in ministrstva za delo, družino in socialne zadeve na Brdu pri Kranju.

**Meta Žgur, Katja Rakovec, Alja Šercelj**  
**Društvo študentov andragogike in pedagogike**